

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

Затверджено
На засіданні кафедри бібліотекознавства і
бібліографії Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 11 від 25 червня 2020 р.)

Зав. кафедри бібліотекознавства і
бібліографії, доц. Демчук П. Р.

Силабус з навчальної дисципліни
«Архівознавство», що викладається в межах ОПІ (ОПН)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Львів 2020 р.

Назва курсу	Архівознавство
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра бібліотекознавства і бібліографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 “Культура і мистецтво”, 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа”
Викладачі курсу	Герун Василь Богданович, кандидат історичних наук, доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії
Контактна інформація викладачів	vasyl.gerun@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	щоп'ятниці, 15.05 – 16.25 год. (вул. Валова, 18, ауд. 29), он-лайн консультації
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна "Архівознавство" є вибірковою дисципліною зі спеціальності 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” для освітньої програми першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається в VII семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс присвячений питанням методології архівної науки (термінологія, принципи, методи, сучасні здобутки архівознавства), історії архівної справи в Україні (історія архівів і збірок), архівному праву (нормативне регулювання діяльності архівів і доступу до архівної інформації), архівному менеджменту та основним технологічним процесам в архівних установах.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – надання студентам комплексу фахових знань про архіви, архівну справу, її історією та практику, розкриття основних тенденцій розвитку архівознавства, проблемних і дискусійних питань дослідження архівів, їхнього культурного і наукового значення, опанування студентами наукових підходів діяльності архівних установ щодо комплектування, описування, обліку, забезпечення збереженості документів та користування ними.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Алексеева А. В. Афанасьева Л. П., Бутова Е. М. Архивоведение (теория и методика) : учебник для вузов / под. ред. Е. М. Бутовой. – Москва : Издательский дом МЭИ, 2012. – 483 с. : ил.; 2. Архіви КГБ для медіа : посібник / ред.-упорядн. А. Олійник. – Київ : К.І.С. – 2018. – 216 с. : іл.; 3. Архівознавство : підручник для студентів іст. факультетів вищ. навч. закладів України / за заг. ред. : Я. С. Калакура та І. Б. Матяш. – Київ : Видавн. дім «КМ Академія», 2002. – 356 с.; 4. Бездрабко В. Методи в архівістиці та архівний метод : дискусія триває [Електронний ресурс] / В. Бездрабко // Архіви України. – 2018. – №2-3. – С. 7-19. – Режим доступу : http://www.irbis-

nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ay_2018_2-3_3;

5. Галузевий державний архів СБУ : путівник / авт.-упорядн. : В. М. Даниленко (відп. упоряд.) [та ін.]. – Харків : Права людини, 2009. – 136 с.;

6. Доступ до архівних документів : законодавство і практика / упоряд. Є. Ю. Захаров. – Харків : Права людини, 2010. – 416 с.;

7. Матяш І. Б. Архівознавство : методологічні засади та історія розвитку / НАН України. Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : Вид. дім "КМ Академія", 2012. – 515 с.;

8. Нариси історії архівної справи в Україні : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / С.В. Абросимова, В.В. Бездрабко, В.В. Болдирев [та ін.] ; Держ. комітет архівів України ; Укр. наук.-досл. ін-т Архівної справи та документознавства ; за заг. ред. І. Б. Матяш та К. І. Климової. – Київ : Видавн. дім "Академія", 2002. – 612 с.;

9. Папакін Г. В. Архів Скоропадських : Фамільні архіви української родової еліти другої половини XVII-XX ст. та архівна спадщина роду Скоропадських : [монографія] / Георгій Папакін ; Держ. ком. арх. України [та ін.]. – Київ, 2004. – 420 с., [1] с.;

10. Прозорова В. Архівологія як новий погляд на прогалини у фондах [Електронний ресурс] / В. Прозорова // Спеціальні історичні дисципліни : питання теорії та методики. – 2015. – Ч. 26-27. – С. 13-21. – Режим доступу : http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=sidptm_2015_26-27_4;

11. Робота з документами особового походження. Методичний посібник / автори-укладачі : Л. О. Драгомірова, І. М. Мага, З. О. Сендик, К. Т. Селіверстова, Н. М. Христова. – Київ, 2009. – 284 с.;

12. Старостин Е. В. Зарубежное архивоведение : проблемы истории, теории и методологии / Е. В. Старостин. – Москва : Информ.-издат. Агентство «Русский миръ», 1997. – 332 с.;

13. Українська архівна енциклопедія / ред. кол. : І. Б. Матяш (голова), І. Н. Войцехівська, Л. А. Дубровіна [та ін.]. – Київ : Видавництво "Горобець", 2008. – 881 с.;

14. Українські архівісти (XIX–XX ст.) : біобібліогр. довідник / [упоряд. : С. Л. Зворський, Л. Ф. Приходько та ін.] ; під керів. І. Б. Матяш ; Держкомархів України ; УНДІАСД. – Київ, 2007. – 752 с.;

15. Хрестоматія з архівознавства: Навч. посіб. для студ. іст. спец. вищ. навч. закл. / Наук. ред. І. Б. Матяш ; упоряд. : Г. В. Боряк, І. Б. Матяш, Р. Я. Пиріг. – Київ : Вид. дім "КМ Академія", 2003. – 408 с.;

16. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України. Путівник : Вип. 4 / авт.-упорядн. : Т. Дубовик, Ю. Бентя ;

ред. кол. тому : Т. Баранова (голова), О. Чижова, Т. Малярчук ; Державна архівна служба України ; ЦДАМЛМ України. – Київ, 2015. – 564 с.;

17. Cook Terry. Archival Science and Postmodernism : New Formulations for Old Concepts / Terry Cook // Archival science. – 2001. – Vol. 1;

18. Cook Terry. The Concept of the Archival Fonds in the Post-Custodial Era : Theory, Problems and Solutions / Terry Cook // Archivaria. – 1993. – Vol. 35. – P. 24-37;

19. Eastwood Terry. What is Archival Theory and Why is it Important? / Terry Eastwood // Archivaria. – 1994. – Vol. 37. – P. 122-130.

Нормативні документи:

1. Закон України “Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/316-19#Text>;
2. Закон України “Про Національний архівний фонд та архівні установи” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12#Text>;
3. Положення про організацію роботи архівів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0624-15#Text>;
4. Положення про умови зберігання документів Національного архівного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-15#Text>;
5. Порядок державного обліку документів Національного архівного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-13#Text>;
6. Порядок користування документами Національного архівного фонду, що належать державі, територіальним громадам [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1983-13#Text>;
7. Порядок утворення та діяльності комісій з проведення експертизи цінності документів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1004-2007-%D0%BF#Text>;
8. Правила організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0736-15#Text>;
9. Правила роботи архівних установ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0584-13#Text>.

Інформаційні ресурси:

	<p>1. Офіційний вебпортал Державної архівної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://archives.gov.ua/ua/;</p> <p>2. Сайт науково-практичного журналу «Архіви України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://archives.gov.ua/ua/журнал-архіви-україни/;</p> <p>3. Сайт збірника наукових праць Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства «Студії з архівної справи та документознавств» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://undiasd.archives.gov.ua/studii/index.htm;</p> <p>4. Сайт журналу Асоціації канадських архівістів «Archivaria» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://archivaria.ca/index.php/archivaria/index;</p> <p>5. Сайт журналу Товариства американських архівістів «The American Archivist» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://americanarchivist.org.</p>
<p>Тривалість курсу</p>	<p>90 год.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>32 години аудиторних практичних занять та 58 годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історію розвитку архівної науки та її методологічні засади; - історичні етапи та сучасні тенденції розвитку архівної справи в Україні; - завдання з інформатизації та реформування архівної справи, роль міжнародних архівних установ у розвитку архівознавства; - положення нормативно-правових актів, які регулюють питання формування, обліку, зберігання і використання документів Національного архівного фонду; - функціонування системи архівних установ в Україні; - рівні організації архівних документів та етапи формування Національного архівного фонду; - методика архівного описування, типово-видову структуру довідкового апарату архівів; - основи управління архівною установою, професійну етику архівістів; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характеризувати етапи розвитку архівної науки та архівної справи, дискусійні питання сучасного архівознавства; - застосовувати норми законодавства у сфері діяльності архівних установ; - застосовувати сучасні методики і технології автоматизованого опрацювання архівної інформації; - застосовувати наукові критерії та принципи експертизи цінності документів, вимоги до організації архівних документів, їхнього описування та обліку; - впроваджувати інноваційні технології виробництва архівних

	інформаційних продуктів і послуг; - проводити пошук архівних документів та архівної інформації на обрану тему дослідження та для розв'язання професійних завдань.
Ключові слова	Архівна наука, архівна справа, Національний архівний фонд, система архівних установ, експертиза цінності документів, архівний опис, архівний путівник, архівна евристика.
Формат курсу	Очний
	Проведення практичних занять, консультації
Теми	Тема 1. Методологічні засади та історія розвитку архівної науки. Тема 2. Історія архівної справи в Україні. Тема 3. Національний архівний фонд України: правове регулювання. Система архівних установ України. Тема 4. Експертиза цінності документів та комплектування архіву. Тема 5. Архівне описування та довідковий апарат архівів. Тема 6. Облік та зберігання архівних документів. Тема 7. Використання архівних документів. Тема 8. Архівний менеджмент й професія архівіста.
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру, пропоставляється за результатами усіх видів навчальної роботи
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії України, документознавства
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, колаборативне навчання, дискусія, екскурсія до архівної установи
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загальнонавчаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні: 80 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 80; • контрольні (модульні) роботи: 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20. Підсумкова максимальна кількість балів 100. Письмові роботи: Заплановано, що студенти виконуватимуть самостійні письмові роботи на задану тему. Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями, міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі

	<p>практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, отримані на практичних заняттях та за контрольні (модульні) роботи. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.